

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

ze dne 3. dubna 2014

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku Artemis na rozpočtový rok 2012

EVROPSKÝ PARLAMENT,

- s ohledem na roční účetní závěrku společného podniku Artemis za rozpočtový rok 2012,
- s ohledem na zprávu Účetního dvora o roční účetní závěrce společného podniku Artemis za rozpočtový rok 2012, spolu s odpověďmi společného podniku ⁽¹⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 18. února 2014 (05851/2014 – C7-0053/2014),
- s ohledem na článek 319 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽²⁾, a zejména na článek 185 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽³⁾, a zejména na článek 208 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 74/2008 ze dne 20. prosince 2007 o založení společného podniku Artemis pro provádění společné technologické iniciativy pro vestavěné počítačové systémy ⁽⁴⁾, a zejména na čl. 11 odst. 4 tohoto nařízení,
- s ohledem na nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 19. listopadu 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽⁵⁾,
- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 ze dne 30. září 2013 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 208 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ⁽⁶⁾, a zejména na článek 108 tohoto nařízení,
- s ohledem na svá předchozí rozhodnutí a usnesení o absolutoriu,
- s ohledem na článek 77 a přílohu VI jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A7-0203/2014),

A. vzhledem k tomu, že společný podnik Artemis (dále jen „společný podnik“) byl založen v prosinci 2007 na období 10 let s cílem vymezit a provádět program výzkumu pro rozvoj klíčových technologií v oblasti vestavěných počítačových systémů v různých oblastech využití s cílem posílit evropskou konkurenceschopnost a udržitelnost a umožnit vznik nových trhů a společenských aplikací;

B. vzhledem k tomu, že společný podnik začal pracovat samostatně v říjnu 2009;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 369, 17.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 30, 4.2.2008, s. 52.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 72.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 328, 7.12.2013, s. 42.

- C. vzhledem k tomu, že maximální příspěvek Unie do společného podniku na období 10 let je 420 000 000 EUR, které se vyplácí z rozpočtu sedmého rámcového programu;

Rozpočtové a finanční řízení

1. konstatuje, že Účetní dvůr uvedl, že roční účetní závěrka společného podniku za rok 2012 ve všech významných ohledech věrně zobrazuje jeho finanční situaci k 31. prosinci 2012 a výsledky jeho hospodaření a peněžní toky za daný rok v souladu s ustanoveními jeho finančních předpisů;
2. je znepokojen tím, že Účetní dvůr vydal dva po sobě jdoucí roky k roční účetní závěrce společného podniku výrok s výhradou o legalitě a správnosti operací, na nichž se účetní závěrka zakládá, a to z toho důvodu, že společný podnik nebyl schopen posoudit, zda jeho strategie auditu prováděného *ex post* nabízí dostatečnou jistotu ohledně legálnosti a správnosti uskutečněných operací;
3. konstatuje, že Účetní dvůr nepovažuje informace, které jsou k dispozici o plnění strategie společného podniku pro auditu *ex post*, za dostatečné k tomu, aby mohl dojít k závěru, zda tento klíčový nástroj kontroly funguje účinně; opakovaně vyzývá Účetní dvůr, aby pomocí nezávislých auditů poskytl orgánu příslušnému k udělování absolutoria své vlastní stanovisko k legalitě a správnosti operací, na nichž se zakládá roční účetní závěrka společného podniku;
4. připomíná, že společný podnik přijal strategii pro auditu *ex post* v roce 2010 a že její provádění začalo v roce 2011; konstatuje, že auditem žádostí o prolacení náklady byly pověřeny vnitrostátní financující orgány členských států a že ve správních dohodách podepsaných s těmito orgány nejsou stanovena praktická ustanovení o těchto auditech *ex post*;
5. připomíná, že podle auditní zprávy Účetního dvora dosáhly platby, které byly provedeny v roce 2012 na základě osvědčení o schválení nákladů, která vydávají vnitrostátní financující orgány členských států, částky 7,3 milionů EUR, což je 43 % celkových provozních plateb; připomíná, že podle této auditní zprávy Účetního dvora obdržel společný podnik od vnitrostátních financujících orgánů auditní zprávy, které se týkají přibližně 45 % nákladů na dokončené projekty, že podnik neprovedl hodnocení kvality těchto auditů a že na konci dubna 2013 společný podnik stále od všech vnitrostátních financujících orgánů neměl dostatečné informace o auditní strategii a že společný podnik nemohl posoudit, zda strategie pro auditu *ex post* poskytuje dostatečnou jistotu, pokud jde o legalitu a správnost uskutečněných operací;
6. vyzývá společný podnik, aby Evropskému parlamentu předložil zprávu o negativních zjištěních Účetního dvora; požaduje, aby byla tato zpráva zaslána současně s hodnocením Účetního dvora;
7. opakuje, že společný podnik by měl bezodkladně zlepšit kvalitu svých kontrol *ex ante* a *ex post*; požaduje, aby orgán příslušný k udělování absolutoria byl informován o výsledcích následných auditů *ex post*; dále podotýká, že společný podnik je zapojen do probíhajícího procesu, který má ve spolupráci s Účetním dvorem vést k vyřešení těchto otázek, a v budoucích letech očekává kladné výsledky;
8. poznamenává, že počáteční rozpočet společného podniku zahrnoval provozní prostředky na závazky ve výši 55,1 milionu EUR a že správní rada na konci roku rozhodla snížit rozpočet provozních prostředků na 39,5 milionu EUR; lituje však skutečnosti, že míra čerpání provozních prostředků na platby dosáhla pouze 62 %; konstatuje, že tento stav je v rozporu se zásadou vyrovnaného rozpočtu; připomíná společnému podniku, že je třeba provádět konkrétní opatření s cílem dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, který bude v souladu s příslušnými provozními postupy zúčastněných členských států;
9. je znepokojen nízkou mírou plnění rozpočtu a souvisejícími činnostmi společného podniku; zdůrazňuje, že výše zůstatků na bankovních účtech představovala na konci roku 2012 celkem 17 230 100 EUR – tedy 57 % schválených prostředků na platby (30 132 752 EUR);
10. dozvídá se ze zprávy Účetního dvora, že ačkoli nařízení Rady, kterým se zřizuje společný podnik, počítá s maximálním celkovým rozpočtem ve výši 410 milionů EUR na pokrytí provozních výdajů, skutečná míra plnění a předpokládaná hodnota výzev k předkládání návrhů společně představují 206 milionů EUR, tedy pouze 50,2 % celkového rozpočtu; konstatuje, že tato skutečnost je dokladem nízké míry plnění rozpočtu, zejména kvůli složitým finančním postupům uzavírání projektů; konstatuje, že míra plnění rozpočtu je plně spojena s vnitrostátními závazky členských států;

Systémy vnitřní kontroly

11. bere na vědomí, že Účetní dvůr se domnívá, že společný podnik v roce 2012 zesílil své úsilí o vypracování a zavedení účinných kontrolních postupů ve finanční a účetní oblasti a v oblasti řízení; poukazuje na to, že je zapotřebí další úsilí, zejména pokud jde o finanční ověřování výkazů nákladů a normy vnitřní kontroly;
12. bere patřičně na vědomí, že výkonný ředitel vyjádřil ve svém prohlášení o věrohodnosti za rok 2012 výhradu ke strategii auditů *ex post*, avšak informace ve výhradě, které se týkají provádění auditní strategie, nejsou dostatečné; vyzývá společný podnik, aby získal nezbytnou jistotu, kterou poskytují osvědčení vnitrostátních orgánů a strategie pro auditů *ex post*;
13. lituje, že životopisy členů správní rady a výkonného ředitele nejsou veřejně přístupné; vyzývá společný podnik, aby tuto situaci co nejdříve napravit; naléhavě společný podnik vyzývá, aby v rámci budoucího společného podniku ECSEL navrhl a přijal komplexní politiku v oblasti přecházení střetům zájmů a jejich řešení;
14. je přesvědčen, že má-li se snížit riziko střetů zájmů, je nezbytná vysoká míra transparentnosti; vyzývá proto společný podnik, aby na svých internetových stránkách zveřejnil svou politiku v oblasti předcházení střetům zájmů a jejich řešení, související opatření a svá prováděcí pravidla, jakož i seznam členů správní rady a jejich životopisy;
15. vyzývá Účetní dvůr, aby sledoval politiky společného podniku, pokud jde o předcházení střetům zájmů a jejich řešení, a do příštího postupu udělování absolutoria vypracoval v této věci zvláštní zprávu;

Společný podnik pro elektronické součásti a systémy pro vedoucí postavení Evropy (ECSEL)

16. připomíná, že společné podniky Artemis a ENIAC byly zřízeny v prosinci 2007 v rámci sedmého rámcového programu na období 10 let za účelem rozvoje klíčových kompetencí pro nanoelektroniku a rozvoje klíčových technologií v oblasti vestavěných počítačových systémů; poznamenává, že společný podnik Artemis začal samostatně fungovat v říjnu 2009 a společný podnik ENIAC získal finanční nezávislost v červenci 2010;
17. opakuje přetrvávající obavy orgánu příslušného k udělování absolutoria ohledně nízké míry plnění rozpočtu a dále ohledně souvisejících činností společného podniku spojených s vysokým pokladním zůstatkem; připomíná, že se snažily zvýšit soukromé a veřejné investice do výzkumu a inovací ve dvou doplňujících se oblastech s velkým významem pro průmyslovou strukturu v Evropě a využít jejich pákového efektu;
18. konstatuje, že Komise v souvislosti s prováděním programu Horizont 2020 předložila návrh (COM(2013) 501) na spojení vestavěných počítačových systémů (Artemis) a nanoelektroniky (ENIAC) do jedné iniciativy, čímž by došlo k ukončení činnosti společných podniků Artemis a ENIAC před jejich běžným koncem doby trvání stanoveným na 31. prosince 2017; konstatuje, že nový společný podnik v oblasti elektronických součástí a systémů nazvaný ECSEL (elektronické součásti a systémy pro vedoucí postavení Evropy) bude mít podobu třístranného institucionálního partnerství veřejného a soukromého sektoru se specializovanou právníckou osobou zahrnující soukromý sektor, vnitrostátní orgány a evropské orgány;
19. konstatuje, že tato nová právnícká osoba ustavená podle článku 187 SFEU se bude řídit modelovým finančním nařízením pro subjekty partnerství veřejného a soukromého sektoru uvedené v článku 209 finančního nařízení, bude pověřena nepřímým řízením a převezme veškerá práva a povinnosti stávajících společných podniků Artemis a ENIAC; očekává, že Účetní dvůr provede úplné a přiměřené posouzení práv a povinností každého subjektu; připomíná v této souvislosti společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o zvláštním postupu udělování absolutoria společným podnikům podle článku 209 finančního nařízení;
20. je překvapen, že v tak omezeném časovém rámci a bez konečného přesvědčivého posouzení dosažených úspěchů společného podniku se Komise rozhodla významně upravit prováděcí strategii Unie pro rozvoj klíčových kompetencí pro nanoelektroniku a pro rozvoj klíčových technologií v oblasti vestavěných počítačových systémů; připomíná žádost Parlamentu o analýzu nákladů a přínosů tohoto spojení, která zdůrazní jeho možné výhody a nevýhody;

21. konstatuje, že průběžná hodnocení doporučila provádět v budoucnosti jednotné technologické iniciativy na právním základě, který bude lépe přizpůsoben zvláštnostem partnerství veřejného a soukromého sektoru, bude spojen s nižšími správními režijními náklady, větší flexibilitou a nižší administrativní zátěží s cílem přilákat k účasti zástupce průmyslu na vysoké úrovni;
22. dále konstatuje, že k tomu, aby společný podnik ECSEL dosáhl svých cílů, měl by účastníkům poskytovat finanční podporu především ve formě grantů na základě otevřených a soutěž umožňujících výzev k předkládání návrhů zaměřených na prokázání selhání trhu;
23. lituje toho, že návrh Komise vylučuje přezkum účetnictví a příjmů a výdajů společného podniku ECSEL ze strany Účetního dvora a naznačuje, že účetnictví společného podniku bude každoročně přezkoumávat nezávislý auditní orgán; vyzývá Komisi, aby objasnila, jaký přínos má tento návrh mít; zdůrazňuje, že Účetní dvůr byl dosud výhradním auditorem společných podniků zřízených podle článku 187 SFEU od roku 2002 a má tedy o těchto subjektech rozsáhlé znalosti, které by neměly být promarněny;

Horizontální aspekty společných podniků v oblasti evropského výzkumu

24. bere na vědomí, že audit Účetního dvora je založen na analytických postupech, posouzení klíčových kontrol v systémech dohledu a kontroly a testování operací na úrovni společného podniku, avšak nikoli na úrovni členů nebo konečných příjemců společného podniku;
25. poznamenává, že testování na úrovni členů nebo konečných příjemců provádí buď společný podnik, nebo externí auditní společnost, kterou najal společný podnik, jenž ji také sleduje;
26. vítá zvláštní zprávu Účetního dvora č. 2/2013 nazvanou „Zajišťuje Komise efektivní provádění sedmého rámcového programu pro výzkum?“, ve které Účetní dvůr zkoumal, zda Komise zajišťuje efektivní provádění sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (7. RP);
27. bere na vědomí, že audit se týkal také zřízení společných technologických iniciativ;
28. souhlasí se závěrem Účetního dvora, že společné technologické iniciativy byly zřízeny na podporu dlouhodobých průmyslových investic ve zvláštních oblastech výzkumu; poznamenává však, že trvalo v průměru dva roky, než byla společné technologické iniciativě udělena finanční autonomie, přičemž Komise obvykle nadále odpovídala za třetinu očekávaného životního cyklu společných technologických iniciativ;
29. konstatuje však, že podle Účetního dvora byly některé společné technologické iniciativy obzvláště úspěšné při zapojování malých a středních podniků do svých projektů a téměř 21 % finančních prostředků, které poskytly společné technologické iniciativy, bylo určeno malým a středním podnikům;
30. upozorňuje na skutečnost, že celková orientační výše prostředků považovaných za nezbytné pro sedm společných podniků v oblasti evropského výzkumu, které doposud zřídila Komise podle článku 187 Smlouvy o fungování Evropské unie (s výjimkou společného podniku Galileo), po dobu jejich trvání dosahuje 21 793 000 000 EUR;
31. poznamenává, že celkový předpokládaný rozpočtový příjem společných podniků na rok 2012 dosáhl zhruba 2,5 miliardy EUR neboli 1,8 % souhrnného rozpočtu Unie, zatímco přibližně 618 milionů EUR pochází ze souhrnného rozpočtu (příspěvek v hotovosti od Evropské komise) a přibližně 134 milionů EUR od průmyslových partnerů a členů společných podniků;
32. konstatuje, že společné podniky zaměstnávají 409 stálých a dočasných pracovníků, což je méně než 1 % celkového počtu úředníků Unie schválených v rámci jejího souhrnného rozpočtu (plán pracovních míst);

33. připomíná, že celkový příspěvek Unie považovaný za nezbytný pro společné podniky po dobu jejich existence dosahuje výše 11 489 000 000 EUR;
 34. vyzývá Účetní dvůr, aby v samostatné zprávě provedl komplexní analýzu společných technologických iniciativ a dalších společných podniků s ohledem na významnou výši příslušných částek a přítomné riziko, zejména riziko ztráty pověsti; připomíná, že Parlament již dříve požadoval, aby Účetní dvůr vypracoval zvláštní zprávu o kapacitě společných podniků a jejich soukromých partnerů s cílem zajistit přidanou hodnotu a účinné uskutečnění programů Unie v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrace; požaduje, aby takovéto posouzení bylo v případě společných podniků ENIAC a Artemis považováno za naléhavé.
-